

Wittrucksel mit het werk getiteld:
 Officia Ciceronis, Leerende wat yeghelyck
 behoort te doen, bescreuen int Latijn
 door - Marcum Tullium Ciceronem,
 ende nu eerst vertaelt in nederlant-
 scher spraken door Dierick Coornhert.
 Tot Haerlem, Bij Jan van Luren. 1561.
 (in 8°) Pag. met de signature * 2. -

Den Burghermeesteren, Schepenen
 en Rade der Stede van Haerlem,
 wenscht D. V. Coornhert, als zijne
 eerwaerdighe ende ghebiedende Heeren,
 Salicheijt aen siele ende aen lijue.

Mij is menichmael in goeder
 trouwen gheseydt Eersame, wijse
 en voorlichtige Heeren dat de
 nutte conste van Boecprinten alder
 eerst alhier binnen Haerlem ghe-
 uonden is, hoe wel nochtans in
 een seer rujde maniere, soot
 lichter valt het gevonden te beteren
 dan sien te vinden; welcke conste
 namaels van een onghetrouwe
 knecht ghevoert zijnde tot Alens,
 alsoo seere aldaer verbeterd is,
 en daer door oec die Stadt ouer-
 midts het eerste verspreiden, in
 sulcken narre van d'eerste vin-

dinge

dinge dier conften ghebracht heeft,
dat onse medeburgheren so luttel
gheloofs hebben wanneer sij dese
cere den rechten vinder toe scrijuen,
als dit wel door onwedersprekelycke
kennisfe alhier van velen ghelooft
en onder de gherneene oude burgher-
rye ontwijfelijcken gheweten werdt.
Ooc en is mij niet verborghen dat
dese fame van ellens door onser
voorouderē roeckeloose onachtsaem-
heijt soo diep in elck mans opinie
ghewortelt is: dat gheen bewijs, hoe
blyckelijck, hoe claer, ende hoe on-
strafbaer het oock wesen mochte,
macht soude hebben om desen
verouden wane wt des volcx
herten te doen rijmen. Maer
want waerheijt te minder gheen
waerheijt en is, al ist soo dat die
van weynich volcx geweten werdt,
en ick het voorschreuen oock
vastelijck gheloue door tghelooft-
waardighe ghetrijgherijfe van seer
oude statige ende graeue hoof-
den, die mij niet alleenlijck tghelooft
slachte vanden inuentoor alhier
maer oock diens name ende toe-
name dicwils gheroeemt, d'eerste
grone

grouc maniere van drucken vertelt,
en des alder eerste printers wo-
ninghe metten vingheren eertijds
ghewesen hebben: en hebbe ick
niet connen laten Sulcx, niet
alseen benijder vā eēs anderseere,
maer als een beminner der waer-
heijt, tot voorderinghe vā de
welverdiende eere deser Steden int
corte maer te roeren: welcke be-
hoorlycke ende rechtraerdighe
eerghiericheijt ooc oorsake schijnt
gheweest te sijn, dat dese druc-
kerije alhier (alseen spruijte wt
de wortel vā een oude borne) van
niens weder opghetomen ende
begonnen is. Want het is
licwils ghebuert dat de burgeren
hier af bij gheualle onderlinghen
sprekende hun beclacchden dat
anderen dese eere tonrecht geno-
ten: en dat noch (soo sij seijden)
sonder ijemants wederseggen,
ooversmidts dese hanteringhe van
niemant in dese stede ghepleecht
en werd. Door dese daghelijcx
clap ist gheuallen dat mijn
medeghesellen ende ick (die oijt
eerlycke

eerlijcke oefeninghe bouen ledicheijt
bemindē) van Sinne zijn ghe worden
een druckerye op te Stellen binnen
Haerlem: om de Hede te eeren,
yeghelijck nut te zijn, ende profijt
•vrijten yemants Scade te beiozhen.
Etc.

③

3

Leuzhan walch is yn Lwfan Jura.

- 1) Fabricius Fr. Albrecht, Centifolium Lulke,
ranorum stultorum.
2. Eckendorf V. L. Hist. Der. Reform. Velt.
1728. fol. 1° Deel.
3. Wieland Lwfan Bruch. 1776 8.
4. Lwfan pffingwawisfa fwa gwaed,
Hwntwfa 1775. 4.
5. Verheiden, Jac. Effig theot. 57.
6. Boiffard Icones Vicesorum hominum
Metis. 1591. 4.
7. Boiffard icones viros illustr. 1597-g. 4to.
8. Boiffard Bibliotheca five thesaurus.
I-V. 1628-32.
- 9) Boiffard Lwicones et effigies 1645. 4.
- 10) Boiffard Bibliotheca chalographica.
5. part.

11. Altdürer, Figura passionis Dom. nostri.
Jesu Christi. impressum Norimbergae
1511. 4. mit 37. Holzschnitten.

12. La passione di Gesu Christo d'Alberto Duro
in Venetia 1512-4. m. 37. Holzsch.

13. Figura passionis Jesu Christi ab A.
Dureri Bruxella ap. Joh. Momnardum
1587. 4.

14. Nördli, A. Copirung vollen dem
Brüderflucht des Jherusalem 1607.
Münch bei Lang. 4. mit Holzsch. v. 15.

15. Passio vobis liban Jheru Hase
Christi, und dan 4. Copirung vollen gegen
gegen. 1571-4. mit Holzschnitten 15.

16. Passio domini nostri Jesu ex h. Padu,
ano Marico Sculio et Mantuano
per Theodorinum collecta cum fig,
uris Alberti Dureri lign. incis. in
Tolis. Norimberg

18. Das Drill Spiel des alten Kaiserreichs
M D X L III. Nürnberg. Frid. Peypus.
19. A Dürer die feinelich offendbung, Nürn-
berg 1498. 70. fol.
20. Apocalypsis cum figuris. per A. Dürer
Nuremberg 1511. fol. IIte Edition.
21. Epitome in D. Mariae historiam a Dur-
ero cum versibus Chelidonii, Nuremberg.
1511. fol. mit 21. Holzschnitten.
22. Lehrbuchung des f. Biff. Caspian. v.
Finanzm. Nürnberg 1511. 4.
23. Lingvinius Regesio federici editus a
Conrado Cella. Augusta ap. Oeglin 1507.
folio.
24. Pinder, Walrich Speculum patientia
Nuremberge 1509. 4to.
25. Das System des Leibes und seiner
W. Abald. Nürnberg bei Götz 1511. 4.
26. Bartholomäi Anglici opus de rerum proz
prietatibus. Norimberga. p. F. Peypus.
1509.

27. *Rechtsheymce, Bilib. Luviani Pistoris seu
reviviscentes. Nuremberg 1577. 4.*
28. *Nili Episcopi sententia morales egrege
Nuremberg Regius 1576. 4.*
29. *Anzeigung aller in unsern Mynen
Eis an Abzug und Mynen. 1526. 4.*
30. *Tabule de Schematibus. 1577. 4.*
31. *Icones clariss. Medicin. et. p. Pet. van der Aa.*
32. *1578 Aellarium corone benedictae
virginis marie. Imprimessum per
Joa. Stachs. sumt. Ant. Koberger
Nürnberg 1578. fol.*
33. *Winkland Manns Schriftes Praxim
1777 1802. Aug. 1780 Juli. 1787 May.
1776. Juni.*
34. *Christoph Scheurl's Comment de
vita et obitu. Ant. Kress. J. V. D.
Nürnberg. 1575.*

35. D. Zeltner Phœbus Colicae.
38. Mann Empofial de yffnen
Wiffauffrichten und Geirien
Zunft
40. Allgem. Litarur. Ceynig 1801 Juli.
41. Kulturart Genußkorn deutfche
Diften und Profefion. 1781.
42. Münzfinnat Gallien vltan
maximändig Krauffen. Geft. 12.
43. Urfprung Wurfen vltan vltan
vgnainung Geft. I. Lit. Bd III.
44. Hechelius Jo. Frid. de poetarum Corona
Cygneae 1672. 12.
45. Funck Jo. Nic. de lauro Apollini
sacro dif. Mery. 1752. 4.

46. Bohemii Jo. G. De insigni favore
Maximiliani I. in Boemia Lipsiæ 1756-4.

re
b. 4.

Kleinstes oder Nichts?

Ich fürchte die Leute sind zu stark.

Ich selbst

Auf die Art der Sache scheint

die Antwort aufeinander zu

hinzukommen. Ich selbst